

Rezumat

Carierea mea universitară a început în 1991, când am devenit asistent la Catedra de literatură română (acum, Departamentul de Studii Literare al Facultății de Litere). În aproape 30 de ani, am avut o activitate diversă, am ținut cursuri și seminarii aparent foarte diferite între ele. Există însă și anumite preocupări constante, în jurul cărora am încercat să construiesc întreaga mea activitate.

În primii ani, am ținut seminarii de literatură română veche și literatură română modernă (secolul al XIX-lea) la anii I și al II-lea. În perioada aceea lucram la teza de doctorat, dedicată unui aspect aproape deloc studiat al culturii românești premoderne: comunicarea între autor și cititor. În fapt, încercam să analizez formulele de adresare către cititor și “indicațiile de lectură” ale autorilor în predoslovii și notele finale ale cărților. Am obținut titlul de doctor în 1999, sub îndrumarea d-lui prof. dr. Paul Cornea.

Teza de doctorat continua de fapt preocuparea mea pentru studierea aspectelor care țin de comunicarea cu cititorul. Lucrarea de licență (coordonată tot de dl prof. dr. Paul Cornea) se ocupa, din perspectivă semiotică și sociologică, de *titlurile* volumelor de poezie contemporană (1952-1982). La vremea respectivă, limbajul titlurilor nu era aproape deloc studiat la noi. Alegerea predosloviilor drept obiect de studiu pentru lucrarea de doctorat s-a datorat faptului că ele alcătuiau un corpus compact și coerent, în care stereotipiile legate de lectură și de comunicarea dintre autor și cititor funcționau în durată lungă și permiteau observații relevante.

În anii următori, după ce am devenit lector universitar și am putut ține și cursuri, am propus câteva cursuri opționale care nu tratau câmpul „canonic” al literaturii române, ci „marginalitățile” sale: un curs despre polemicile din presa culturală interbelică, în care am urmărit sistematic felul în care curente și ideologiile literare de la noi și-au găsit expresia în texte publicistice, și un curs opțional despre „discursul identitar în cultura română”, în care urmăream de fapt tema „specificului național”, îndelung disputată în revistele noastre interbelice.

La începutul anilor 2000 am conceput și inițiat un program de master al cărui coordonator am fost mulți ani: „Teoria și practica editării”. Este un masterat profesional, în cadrul căruia predau cursuri care se află tot pe linia intereselor mele didactice și de cercetare, legate de comunicarea literaturii, editare, presă culturală.

Al doilea program de masterat pe care l-am inițiat – cu ajutorul câtorva colegi – este cel de „Studii literare”. Întrucât vechile programe de master din facultatea noastră – „Teoria literaturii” și „Studii literare românești” – începuseră să aibă, de la an la an, tot mai puține înscrieri, am reunit conținutul lor într-unul singur. Noul program – care a început să funcționeze din anul academic 2014-2015 – are un trunchi comun în anul I, iar în anul al II-lea două ramificații, cu planuri diferențiate: una orientată spre cercetare și una de studii literare aplicate, care pune în relație studiul literaturii cu domenii precum politicile culturale, turismul cultural etc.

Activitatea mea științifică s-a desfășurat, în ansamblu, pe aceleași coordonate. Am participat la relativ puține conferințe naționale și internaționale, dar (aproape) toate se înscriu în aria interesului pentru comunicarea literaturii, presa culturală, studiul publicului și al intermediilor dintre carte/text și cititori. În acest sens, bursa pe care am avut-o la New Europe College mi-a prilejuit o cercetare despre „Discursul antioccidental în presa română postcomunistă”. Peste câțiva ani, am beneficiat de o altă bursă, în programul NEC-Link (în colaborare cu conf. dr. Sanda Cordoș de la Universitatea „Babeș-Bolyai”), în cadrul căreia m-am ocupat de „Discursul identitar în cultura română a secolului XX”.

Prima carte pe care am publicat-o (în 1987) a fost o antologie în colecția “Biblioteca critică” a Editurii Eminescu, *Șerban Cioculescu interpretat de...* În 1990, am editat romanul lui Lucian Blaga *Luntrea lui Caron* (apărut la Editura Humanitas). Aceste prime experiențe editoriale mi-au accentuat interesul pentru domeniul editării de carte, iar activitatea la săptămânalul *Dilema* mi-a dat posibilitatea să pun în practică ideile și cunoștințele despre presa culturală.

Pe parcursul carierei didactice, am avut și câteva experiențe în alte universități. Între 1993-1997, am fost lector de limba și literatura română la Universitatea „La Sapienza” din Roma; în 2000, am predat, timp de un semestru, limba și literatura română la Universitatea din Antwerpen; în 2003, am fost *visiting professor* la Institutul de Romanistică al Universității din Viena, în semestrul de vară. Aceste experiențe au fost esențiale pentru formarea mea, din toate punctele de vedere, pentru că am putut cunoaște sisteme universitare diferite și am putut înțelege direct ce înseamnă dialogul cultural/intelectual/academic la nivel european. În același cadru ar putea, cred, să se înscrie și activitatea mea de traducător: am contribuit la aducerea în spațiul cultural românesc a câtorva cărți, unele dintre ele aparținând unor autori importanți, necunoscuți la noi la vremea respectivă (precum Michel Foucault ori François Furet).

Am desfășurat, de-a lungul timpului, și alte activități. Am organizat conferințe și evenimente culturale (cel mai important dintre ele fiind Festivalul Dilema veche), am fost Director al Departamentului de Studii Literare, am fost președintele Consiliul Director al Fundației pentru o Societate Deschisă. Aceste activități au de-a face mai degrabă cu managementul și organizarea decât cu cariera strict academică. Dar ele mi-au îmbogățit experiența practică și îmi oferă posibilitatea ca, la cursuri, să le împărtășesc studenților exemple concrete, aplicate.

În ultimii ani, am abandonat gazetăria și celelalte activități și îmi dedic timpul și cunoștințele exclusiv cursurilor și subiectelor academice. Am publicat câteva studii în volume colective în care încerc să sintetizez cunoștințele și experiențele mele practice. Am publicat, în 2018, și o carte în care concentrez diversele mele preocupări, dar care se axează pe tema politicilor culturale (*Cultura română pe înțelesul patrioților*, Humanitas, 2018).

În perioada următoare, proiectul meu cel mai important este legat de consolidarea câmpurilor mele de cercetare în programele facultății și de transmiterea, către masteranzi și doctoranzi, a cunoștințelor din sfera mea de preocupări.

Abstract

My academic career started in 1991, when I became a teaching assistant at the Department of Romanian Literature (now Literary Studies) in the Faculty of Letters. During the following almost 30 years I have been involved in various activities, I taught courses and seminars that seemed to have little connection with one another. Still there have been some constant interests around which I have tried to assemble my entire career.

During the first years, I have taught seminars in premodern and modern Romanian literature (19th century) for the 1st and 2nd year students. I was then working at my PhD thesis which was dedicated to a quite neglected aspect of premodern Romanian culture: the communication between author and reader. Actually I was trying to analyze the addresses to the reader and the authors' "reading guides" in the books' prefaces and epilogues. I have obtained my PhD in 1999, under the supervision of Prof. Paul Cornea.

The PhD thesis was in fact carrying forward my interest in studying the elements that pertain to the communication with the reader. My BA thesis (also supervised by Prof. Paul Cornea) was dealing with the *titles* of contemporary poetry volumes (1952-1982) from a semiotic and sociological perspective. At that time, the language of titles was not studied at all by Romanian scholars. The choice of old prefaces as the subject for my PhD was due to the fact that they formed a compact and intelligible corpus which allowed for the stereotypes associated with reading and author-reader communication to be revealed and legitimately studied in a long duration.

After I had become an Assistant Professor and I could also teach courses, I proposed several optional courses that were not concerned with the "canonical" set of Romanian literature, but with its "margins": one about the polemics in the interwar cultural media where I have systematically followed the ways in which Romanian literary ideologies and trends have voiced their arguments in journalistic texts; and another on "the identity discourse in Romanian culture", where I was engaging with the theme of "the national specific", the object of never-ending debates in our interwar journals.

At the beginning of the 2000s I have conceived and started an MA program which I have also coordinated for many years: “Theory and practice of editing”. This is a professional MA program in the framework of which I teach courses that follow the line of my didactic and research interests connected with literary communication, publishing, and cultural media.

The second MA program which I have initiated together with several colleagues is that of “Literary Studies”. Since the former programs in our faculty, “Literary Theory and Comparative Literature” and “Romanian Literary Studies”, were attracting less and less applications every year, I have rearranged part of their content into a single program. This new one started to enroll BA graduates in 2014-2015 academic year and features a common bulk of courses for the 1st year students and two modules for the 2nd one, focusing on distinct objectives: one module is oriented towards academic research, the other proposes an applied perspective to literary studies, by connecting it to fields such as cultural politics, cultural tourism, etc.

My research activity has generally followed the same path. I attended relatively few national and international conferences, yet almost all of them were in line with my interest in topics such as literary communication, cultural media, the study of audiences and interactions between books/texts and readers. In this respect, the scholarship I received from the New Europe College gave me the opportunity to explore the “Anti-Western Discourse in Romanian Postcommunist Media”. After several years, I had the chance to get another scholarship funded by the NEC-Link Program (together with Assoc. Prof. Sanda Cordoș from “Babeș-Bolyai” University of Cluj); my research topic was “Identity Discourse in Romanian Culture during the 20th c.”.

The first book that I published (in 1987) was an anthology in the collection “Biblioteca critică” of Eminescu Publishing House, titled *Șerban Cioculescu interpretat de...* In 1990 I edited Lucian Blaga’s novel *Luntrea lui Caron* (published by Humanitas). These first editorial experiences have strengthened my interest in the field of book editing, and my activity with the weekly cultural journal *Dilema* provided the opportunity to test and apply my ideas and knowledge of cultural media.

In the course of my didactic career I had several teaching experiences in universities outside Romania. Between 1993-1997 I was a lecturer in Romanian language and literature at the “Sapienza” University of Rome. For a semester in 2000 I have taught Romanian language and literature at the University of Antwerpen. In 2003 I was a visiting professor at the Institute of Romance Languages at the University of Vienna, during the summer semester. These experiences were thoroughly essential for my academic training as I was able to understand the functioning of different university systems and could thus infer the meaning of an authentically European cultural/intellectual/academic dialogue. In the same framework I believe I could place my translation activity: I was able to “import” several books into the Romanian cultural space, some of which were authored by important thinkers, by then quite unknown in Romania (as were Michel Foucault or François Furet).

I did my share of other projects in the course of time. I have organized conferences and cultural events (the most important of these was the *Dilema veche* Festival), I was chair of the Literary Studies Department at my university, I was president of the Executive Board of the Open Society Foundation. These activities had more to do with management and organizing rather than with an academic career as such. But they helped completing my practical skills and experience and provided the chance to share some real-life examples with my students.

In the past few years I have quitted journalism and the other activities and decided to spend my time and knowledge exclusively on academic matters. I have published several essays in academic volumes in which I have tried to synthesize my practical experience and insights. In 2018 I published a book that brings together my various interests and areas of expertise, and focuses on the theme of cultural policies (*Cultura română pe înțelesul patrioților*, Humanitas, 2018).

During the next period my main project is to consistently reflect in my teaching the research fields I have engaged with, and to pass on to the MA and PhD students the knowledge I have gathered over the years, in order to expand the interest in subjects less approached in our academic field.